

treball de redacció

Concessió
dels Skals d'or 1997
a Figueres

Reunió de Skál Clubs
sota la cúpula del Museu Dalí, 1997.

En una societat individualista com la moderna i que, terrible paradoxa, potencia la incomunicació i la desinformació, una de les poques maneres de superar aquesta tendència és defensar els sectors més desfavorits i marginats. I una possibilitat són les activitats socials, treballar per als altres o, si més no, pel bé comú amb finalitats únicament altruistes. Aquest esperit filantròpic, una forma també de preservar els veritables valors humans, es reivindica en el moment actual bàsicament des de l'àmbit de grups i associacions. Alguns d'aquests són entitats, potser poc conegudes, però que també formen part del nostre teixit asso-

Rotary i Skál, clubs de servei

ciatiu, com ara el Rotary Club o l'Skál Club. Tanmateix, sobre tots ells recau l'interrogant de si, en realitat, es tracta de grups de poder, el que es coneix com un *lobby*. No amaguen que les seves corporacions serveixen d'ajuda mútua entre els associats, però aquesta, segons ells, no és la finalitat principal.

El Rotary Club

«És un club de servei a partir de professionals de totes les activitats econòmiques de l'àmbit on s'instaura, una associació oberta que fomenta les relacions i l'amistat de la gent dels diferents gremis, i no hi ha res per amagar», explica Jordi Comas, president del Rotary Club Costa Brava Centre. La primera agrupació d'aquest col·lectiu es va fundar a Chicago al 1905, i els seus membres es reunien en els llocs de treball de cadascun d'ells, de manera rotativa; d'aquí el seu nom. I al 1912 es va constituir la primera Associació Internacional de Rotary Clubs. En l'actualitat hi ha un milió dos-cents mil ro-

Text:

Xavier Colomer-Ribot

Els membres del Rotary es troben setmanalment en un sopar.

tarys distribuïts en 200.000 clubs que estan instal·lats en 178 països d'arreu del món. L'entitat es va implantar a les comarques gironines ja al 1923-24, però després de la Guerra Civil va ser anul·lat i es va comparar amb la maçoneria, fet que nega rotundament. Amb l'arribada de la democràcia, els clubs Rotary van reprendre la seva activitat. El mateix Comas insisteix que no es tracta d'un grup tancat com es vol fer veure des de diferents sectors, sinó d'«un club obert, no de discreció, sinó de servei a la comunitat». Els seus membres tenen l'obligació d'assistir a una reunió setmanal que es fa durant un àpat i de participar activament en les accions i iniciatives que emprengui el club. I les nostres comarques són un dels punts més dinàmics en aquest àmbit, ja que en total hi ha 11 clubs i a últims d'any es pot incrementar un més amb la creació del de Puigcerdà.

El servei a la comunitat de l'entorn immediat de cada club i a la comunitat mundial no són les úniques característiques d'aquesta entitat, sinó també afavorir la comprensió i la tolerància entre les persones, tal com afirma un dels fundadors del Rotary Club de la Costa Brava Centre, l'arquitecte Vicente Carmenati, que també n'ha estat president i que va ser governador al 1990-91 del districte del nord de l'Estat espanyol: «És una funció que avui desenvolupa el voluntariat i que Rotary ja va començar al 1905, tot i que té uns trets específics. Tots els associats de cada club són representants de diferents professions i hi ha un professional per cadascuna. Així que el seu voluntariat és el resultat de les aportacions professionals independentment de la seva capacitat humana». No es fa cap mena de distinció ideològica, però, no obstant això, tampoc entra qui vol en el club ja que qualsevol aspirant ha de ser proposat per un dels seus membres i després aprovat pel mateix club. «Rotary és una associació que admet homes i dones per selecció in-

dependentment de la seva creença religiosa o no, raça i origen. L'important és aquesta reconeguda capacitat professional i la disponibilitat de no realitzar la seva feina únicament en funció d'una remuneració econòmica. A part dels projectes que desenvolupin en el seu club, districte o al Rotary International, són persones que creuen que l'entrega sincera de les seves capacitats desinteressadament pot aportar alguna cosa per a una major comprensió entre la gent», diu Carmenati. Aquest arquitecte assegura que els que volen pertànyer a aquest club, ja siguin advocats, paletes, enginyers o agricultors, han de ser «persones representatives que han adquirit un cert lideratge i que excel·leixen per la seva capacitat professional i humana», referint-se en aquest últim aspecte al sentiment generós i humanitari respecte als altres que el caracteritza.

En la reunió que celebren els clubs setmanalment es tracten els projectes que poden portar a terme i es valoren les propostes que els arriben des de diversos col·lectius. Sempre s'acostuma a convidar una persona perquè faci una explicació del seu àmbit professional als assistents, com explica Jordi Comas: «Es procura que vinguin conferenciants de totes les ideologies i sectors, com esportistes, artistes o historiadors, i que es parli d'un tema divers i actual». Això significa que durant aquestes reunions també es parla sobre política i religió, sense prendre posició, però, per cap opció a fi de mantenir la pluralitat que ha de presidir en tot moment els seus actes. I fins fa cinc anys aquest era un club íntegrament masculí. La primera dona que va entrar-hi és l'actual presidenta del Rotary de Blanes, Carme Gironès.

Algunes de les problemàtiques genèriques en què basa les seves activitats el Rotary Internacional és la campanya de la polioplus i que garanteix, segons aquesta entitat, que l'any 2000 hagi desaparegut a tot el món una malaltia tan greu com

Július Sorjús i Michel Nicodeme, en un sopar del Rotary Costa Brava.

la poliometritis. En segon lloc hi ha l'estudi i realitzacions puntuals en defensa del medi ambient. I una de les seves preocupacions principals se centra en una atenció molt especial a la joventut, al seu futur: «Tractar de prevenir –diu Carmenati– amb el coneixement professional de cadascun dels seus associats quin serà l'impacte que produirà sobre la societat l'evolució que generarà i com ens hem de preparar per assumir-lo». Cada any, el Rotary adopta un lema que es treballa durant tot aquest període i l'actual és *Les noves generacions*. «Estem molt preocupats pel gran canvi que s'està produint, del transform que una difícil assimilació produeix, amb una pèrdua de valors que considerem indispensable, amb les degudes actualitzacions, retrobar en un proper futur. Ens referim sobretot a la dignitat de l'home, el respecte de la seva feina, les seves idees i la integritat individual, respecte a aquest gran col·lectiu que ens està absorbint a tots. Les grans revolucions estan marcades per idees d'un home que després la societat accepta o rebutja», afirma Carmenati. Un altre apartat és la promoció de la comprensió entre els diferents països que han tingut confrontacions remarcables a escala mundial, com ara va ser la intervenció del Rotary en el conflicte bèl·lic d'Anglaterra i Argentina de la guerra de les illes Malvines, en què es van promoure reunions per aconseguir la pau, o bé les primeres trobades entre representants d'Israel i Palestina. I també l'atenció als problemes dels ancians, que en el districte a què pertanyen les comarques gironines s'està desenvolupant per mitjà de la campanya d'estudi i ajuda dels afectats per la malaltia d'Alzheimer. Independentment d'aquestes grans qüestions, cada club realitza anualment en la seva demarcació accions que, per exemple, en el Rotary Club Costa Brava Centre s'han traduït en diverses ajudes a associacions locals per a disminuïts psíquics, l'elaboració d'un treball per treure les barreres arquitectòniques a tot el

Baix Empordà i que es va entregar a les corporacions municipals, i l'enviament d'un autocar per a una escola tibetana, programes, enquestes i taules rodones d'orientació universitària i la promoció del reconeixement de persones que en el transcurs de la seva vida han representat una ajuda a la comunitat i un exemple per a les noves generacions. A primers de desembre passat, aquest club va celebrar el quinzè aniversari de la seva fundació, que es va produir el 29 de novembre de 1981.

Els clubs Rotary s'agrupen per districtes i anualment es fan dues assemblees on assisteixen representants de cadascun. El president acostuma a tenir el mandat d'un any, que sol ser de juliol a juny, i juntament amb la junta directiva donen les directrius de les activitats que s'han de desenvolupar. A tot l'Estat hi ha dos districtes que engloben 128 clubs. Cada any celebren una assemblea, per a presidents i secretaris, i una conferència, destinada als rotarys i les seves famílies. I en l'àmbit internacional hi ha dues reunions importants: l'assemblea i la més important, la convenció, on assisteixen els delegats dels clubs de tot el món i els membres que hi vulguin ser presents. I dintre del Rotary Internacional hi ha també la fundació rotària, que és la que operativament finança els grans projectes d'aquesta entitat. Es nodreix de l'aportació de cada soci, de les donacions que fan associacions i particulars i de les activitats que cada club promou per recaptar fons. Els joves també tenen la possibilitat de formar part del club amb la branca juvenil de què disposa, el Rotaract i l'Interact. El primer inclou els que tenen entre 18 i 30 anys fins que poden entrar al club sènior, i el segon és per als més joves. A més, Rotary posa a la seva disposició un programa d'intercanvis i patrocina milers de beques anuals per anar a estudiar a l'estranger a ampliar els seus estudis o conèixer una altra llengua per a les quals no cal pertànyer al club.

Constitució de l'Skal Club Pirineu de Girona, a Besalú.

L'Skal Club

D'altra banda, l'Skal Club és una associació de professionals del turisme que aplega la diversitat d'ocupacions d'aquest àmbit, com ara hotelers, agents de viatges i autocaristes, entre d'altres, fet que la diferencia respecte d'altres entitats en què s'agrupen per sectors. Es tracta d'un moviment internacional repartit en diversos països amb una estructura similar al Rotary i que té com a objectius «promoure l'amistat i la solidaritat entre els diferents professionals perquè les activitats que realitzen reverteixin en una millora de la qualitat professional», segons explica el president de l'entitat gironina, Josep Maria Corretger, director de l'Escola Oficial de Turisme de la Generalitat a Girona. D'altres finalitats que també preveuen són «utilitzar el turisme internacional per estimular les persones de bona voluntat i promoure la comprensió entre els pobles del món». Dels 24 Clubs que hi ha a l'Estat espanyol, tres són a Catalunya repartits entre Girona, Barcelona i Tarragona. i el club gironí està format per 62 socis. I arreu del món n'hi ha uns 600 distribuïts en 80 països que apleguen uns 25.000 socis. Els Skal clubs estan oberts, malgrat que també només per invitació, a tots aquells directors o propietaris d'empreses turístiques que faci més de cinc anys que desenvolupin aquesta professió, sense que hi hagi cap mena de distinció de raça, sexe o religió. I també és imprescindible ocupar un lloc de responsabilitat en el moment de sol·licitar l'ingrés.

Cada vegada més s'està convertint en un moviment de serveis als socis, que tenen la possibilitat d'accedir a prestacions financeres i a assegurances amb condicions favorables. Corretger afirma que també disposen «d'avantatges en altres institucions de serveis, i se celebren conferències i altres activitats

culturals paral·leles per millorar l'actitud i l'aptitud personal i professional». Cada mes té lloc una trobada entre els membres del club i es convida un conferenciant perquè tracti un tema d'actualitat turística, que a vegades s'acompanya amb activitats lúdiques o culturals, com ara concerts o visites a llocs d'interès «per fomentar els principis de l'Skal». L'Skal Club de Girona organitza des de fa tres anys conjuntament amb els de Barcelona i el Rosselló el premi Skál d'Or. Es tracta d'una escultura elaborada pel bisbalenc Joan Abras que s'entrega a aquelles institucions o persones que s'han distingit per la seva aportació en la millora del turisme. I una altra de les seves activitats també és organitzar subhastes benèfiques per recaptar diners per a aquelles institucions que requereixin ajuts.

L'any 1932 un grup de representants d'agències de viatges de París va ser convidat a participar en un viatge a Escandinàvia. L'hospitalitat nòrdica va provocar que es creessin llaços d'amistat entre els assistents, i a la tornada van decidir consolidar-los i perpetuar-los amb la fundació d'un club. Així va néixer el moviment Skál, paraula utilitzada pels escandinaus cada vegada que aixecaven la copa a la salut de tothom. El mot va fer forrolla i es va triar per anomenar aquest moviment des del mateix moment de la seva fundació, perquè, segons ells, era el que millor expressava els sentiments de companyonia i comprensió mútua entre els membres fundadors i els seus col·legues de la resta del món. En noruec, aquesta paraula significa salut, però al mateix temps cada inicial correspon a un mot que indica els valors que vol reivindicar: *sundhet* (salut), *kärlek* (amistat), *alder* (llarga vida) i *licka* (felicitat). I en les trobades que realitzen els seus membres arreu del món, durant els àpats, sempre es brinda pronunciant el mot *skal*.

A primers de 1933 el club ja tenia més de 299 membres i va prosperar dins i fora de França. Es van crear clubs a An-

Congrés de Primavera dels Skals Clubs, a Palma de Mallorca.

vers, Niça, Brussel·les, Montreux, Estocolm i Lucerna. El moviment va créixer ràpidament com a conseqüència de les relacions que aquests membres mantenien amb els professionals del turisme de les seves respectives regions i, sobretot, a l'estranger. Els constants desplaçaments d'aquests homes entusiastes de l'ideal Skal va contribuir, i avui dia encara continua, a la promoció de l'entitat arreu del món.

La qualitat de membre és personal i no pot ser utilitzada amb finalitats comercials.

A més, pertànyer a aquest club «permet la integració a una xarxa d'amistats desinteressades, teixida arreu del món per tots aquells professionals del turisme que, tant en la seva vida privada com laboral, han aplicat els elevats principis del moviment». Els socis tenen l'oportunitat de trobar-se en un congrés d'àmbit mundial que se celebra cada any en un país diferent. I els clubs de cada Estat es reuneixen dues vegades l'any en dos congressos que tenen lloc durant la primavera i la tardor. «L'existència del club serveix per dinamitzar turísticament les comarques on es troba implantat amb altres activitats complementàries. Per exemple, l'organització del congrés durant el mes de març passat a Girona va permetre la divulgació de la nostra gastronomia, la cultura i les infraestructures, i ha servit perquè la gent que hi assisteix torni», diu Corretger.

A últims de l'any passat s'estava tramitant en l'àmbit internacional l'aprovació d'uns estatuts per a la creació d'un club Skal juvenil, amb la finalitat de «fomentar el planter de nous socis entre estudiants de l'escola de turisme i fills de professionals que ja participarien conjuntament en les activitats dels clubs sèniors». En aquest sentit, tant el club gironí com el de Perpinyà ja compten en les seves activitats amb la col·laboració de joves estudiants de les escoles de turisme.

El Lyons Club

Dintre de la nostra societat hi ha d'altres associacions amb finalitats benèfiques com ara la Creu Roja o una entitat que s'acosta al que fan Rotary i Skal, el Lyons Club. Fa cinc anys es va intentar establir a la Costa Brava, concretament a Platja d'Aro, i també hi ha hagut una temptativa de crear-lo a Girona, però cap dels dos no va reeixir. També es tracta d'una entitat de serveis a la comunitat i té una estructura força anàloga, però els seus estatuts no l'obliguen a tenir en el seu club la representació de totes les activitats de la demarcació, com passa per exemple al Rotary. «Estatutàriament una característica és que ha de ser gent del món del treball que aporta alguna cosa del que sap en la promoció de projectes per a la tolerància i la comprensió en tot el món. Hi ha associacions que poden fer treballs puntuals molt importants, però sense voluntaris que només es dediquen a això. Al Rotary no, perquè tot el que prové del món del treball és susceptible de ser un futur projecte», puntualitza Carmenati.

Xavier Colomer-Ribot

